

Szakmai beszámoló a 64010. számú OTKA pályázat eredményeiről

Pályázatom célja az MTA Ókortudományi Kutatócsoportjában készülő, "*A magyarországi középkori latinság szótárának*" (*Lexicon Latinitatis medii aevi Hungariae*) munkálataiban való részvétel volt.

A Magyarországon 1934-ben megalakult Középkori Latin Szótárbizottság tevékenységét folytató szerkesztőbizottság munkájának gyümölcsét képező szótár közzététele 1987-ben kezdődött meg, az Akadémiai Kiadó gondozásában, és azóta öt kötete jelent meg a monumentális munkának, amely a *Novum Glossarium Mediae Latinitatis* elkészítésének nemzetközi vállalkozásába illeszkedik. Az 1000 és 1526 közötti latin forrásanyag feldolgozása jelenleg az 'M' betűig jutott. A három állandó munkatárs munkáját már egyetemistaként segítettem mind a cédulázásban, mind a szócikkek feldolgozásában, az 1999-ben, az Argumentum Kiadó gondozásában megjelent „I” betűs kötetben a szócikkek összeállítói között is szerepeltem, és mivel továbbra is rendkívüli lelkesedést és nagy elhivatottságot éreztem ehhez a feladathoz, így kézenfekvőnek tűnt, hogy a pályázat keretei között is folytassam a kutatócsoport munkájának segítségét.

A készülő VI. kötet szerkesztésében a feladatom a már összegyűjtött anyag rendezése, szerkesztése, szócikkek összeállítása, majd kiadásra előkészítése volt.

Az évtizedek alatt összegyűjtött és korabeli dobozokban helyel-közzel rendszerezve tárolt cédulaanyag egy részét lexikográfiaiailag értékeltem, értelmeztem, a különböző időszakokban, különböző kutatók által olykor eltérő koncepcióval egybegyűjtött anyagot összesítettem, majd az ily módon egyesített cédulákat az "R" betűig abc rendbe rakva nagyban elősegítettem a következő kötetek munkálatait.

Az időközben felmerülő hiányosságok pótlásához Gregorius Gyöngyösi: *Vitae fratrum eremitarum ordinis Sancti Pauli primi eremitaе* (Akadémiai Kiadó, 1988) c. műve kritikai kiadásának feldolgozásával, szóanyagának kicédulázásával járultam hozzá, amely ritka vagy egyedi jelentésben használt szavaival értékes forrásnak bizonyult.

Az aktuálisan készülő "M" betűs kötet anyagának feldolgozásában is kaptam feladatot, amelynek során sikerült elvégezni a "mediatrix" főnévtől a "memor" főnévig terjedő szóanyag feldolgozását, a már betűrendbe szedett cédulákat jelentéstani kategóriák szerint csoportosítva, adataikat kronológiai sorrendbe téve és értelmezve, nem feledkezve meg az ellenőrzésről sem, a cédulákon szereplő adatokat az eredeti forrásokkal összevetve. Végezetül az ily módon rendezett anyagot számítógépes formátumban rögzítettem, és a nyomdai kiadásra előkészítettem, az elkészült szócikkek rögzítésénél a korábbi koncepciót követve, de némi technikai fejlesztést igénybe véve, valamint gyakorlati javaslatokat téve esetleges további technikai fejlesztésekre is.

Munkámmal hozzájárultam a magyarországi középkori latin nyelvhasználat értékes adatszámításának létrehozásához, segítve ezzel a rokon és társtudományok kutatóit is.